

Duálne vzdelávanie

Význam systému duálneho vzdelávania

Dňa 1. apríla 2015 nadobudol účinnosť nový zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o OVP“) s cieľom umožniť plynulý prechod žiakov zo vzdelávania na trh práce a **zvýšiť uplatniteľnosť absolventov stredných odborných škôl na trhu práce.**

Základné princípy systému duálneho vzdelávania

Zmluvný vzťah

Stredná odborná škola uzavrie so zamestnávateľom zmluvu o duálnom vzdelávaní, ktorej predmetom je záväzok zamestnávateľa **poskytovať žiakom praktické vyučovanie** na svoje náklady a zodpovednosť a záväzok strednej odbornej školy organizovať odborné vzdelávanie a prípravu v systéme duálneho vzdelávania. Následne po prijatí žiaka na štúdium v systéme duálneho vzdelávania uzavrie žiak so zamestnávateľom učebnú zmluvu, ktoré okrem identifikačných náležitostí a vymedzenia formy a miesta praktického vyučovania musí obsahovať presné vymedzenie organizácie štúdia s uvedením presného časového harmonogramu praktického vyučovania.

Výkon praktického vyučovania priamo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania

Žiak sa **pripravuje na výkon povolania**, skupiny povolání alebo na výkon odborných činností podľa konkrétnych potrieb a požiadaviek zamestnávateľa **priamo na jeho pracovisku**. Absolvovaním praktického vyučovania u zamestnávateľa žiak bezprostredne **poznáva reálne prostredie** výkonu povolania a rozvíja pracovné návyky nevyhnutné pre úspešné zaradenie sa na trh práce bezprostredne po ukončení štúdia bez potreby ďalšieho doškolenia či preškolenia.

Prevzatie zodpovednosti zamestnávateľom za praktické vyučovanie

Zamestnávateľovi v systéme duálneho vzdelávania sa nielen umožňuje vstúpiť do procesu odborného vzdelávania, ale ukladá sa mu plná zodpovednosť za organizáciu, obsah a kvalitu praktického vyučovania a na tento účel uhrádza všetky náklady spojené s financovaním praktického vyučovania. Aby bol zabezpečený jednotný rozsah a obsah praktického vyučovania v jednotlivých odboroch štúdia, praktické vyučovanie sa bude uskutočňovať podľa vzorových učebných plánov a vzorových učebných osnov vypracovaných MŠVVaŠ SR v spolupráci s príslušnými stavovskými a profesijnými organizáciami, ktoré sú pre zamestnávateľov pôsobiacich v systéme duálneho vzdelávania záväzné.

Žiak v systéme duálneho vzdelávania

- vykonáva iba cvičnú alebo produktívnu prácu zodpovedajúcu povolaniu, na ktoré sa pripravuje
- počas praktického vyučovania má práva a povinnosti zamestnanca v oblasti BOZP

1. Finančné zabezpečenie žiaka

a) Motivačné štipendium

Žiakovi, ktorý sa bude pripravovať na povolanie v študijnom alebo v učebnom odbore zaradenom do zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce, sa **poskytne mesačne** v období školského vyučovania **motivačné štipendium** z prostriedkov štátneho rozpočtu.

b) Podnikové štipendium

Žiakovi, ktorý bude vykonávať praktické vyučovanie u zamestnávateľa bude môcť zamestnávateľ zo svojich prostriedkov poskytovať podnikové štipendium.

Podnikové štipendium sa bude poskytovať mesačne v období školského vyučovania najviac do výšky štvornásobku sumy životného minima, t.j. do výšky 361,68 EUR. Pri určovaní výšky podnikového štipendia sa bude prihliadať najmä na dosiahnutý prospech žiaka na praktickom vyučovaní a jeho pravidelnú účasť na praktickom vyučovaní.

c) Odmena za produktívnu prácu

Žiakovi, ktorý na praktickom vyučovaní bude vykonávať produktívnu prácu, sa bude poskytovať odmena za produktívnu prácu. Odmena za produktívnu prácu sa poskytuje za každú hodinu vykonanej produktívnej práce vo výške 50% až 100% z hodinovej minimálnej mzdy, t.j. od 1,164 EUR do 2,328 EUR. Pri určovaní jej výšky sa zohľadňuje aj kvalita práce a správanie žiaka.

2. Hmotné zabezpečenie žiaka

Žiakovi, ktorý vykonáva praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania zamestnávateľ:

a) zabezpečuje na svoje náklady

- osobné ochranné pracovné prostriedky
- posúdenie zdravotnej, zmyslovej a psychologickej spôsobilosti žiaka, ak sa na výkon praktického vyučovania jej posúdenie vyžaduje.

b) uhrádza žiakovi zo svojich prostriedkov **náklady na stravovanie žiaka** počas praktického vyučovania vo výške ustanovenej § 152 ods. 3 a 8 Zákonníka práce

c) môže uhradiť žiakovi zo svojich prostriedkov **náklady na ubytovanie žiaka** v školskom internáte a **cestovné náhrady za dopravu** z miesta trvalého bydliska do strednej odbornej školy, miesta výkonu praktického vyučovania a školského internátu a späť a zo školského internátu do strednej odbornej školy a miesta výkonu praktického vyučovania a späť.

3. Zákonník práce

- zamestnávateľ môže so žiakom SOŠ alebo OU, najskôr v deň, keď žiak dovŕši 15 rokov veku, uzatvoriť zmluvu o budúcej pracovnej zmluve, predmetom ktorej bude záväzok zamestnávateľa, že žiaka po ukončení štúdia prijme do pracovného pomeru, a záväzok žiaka, že sa stane zamestnávateľovým zamestnancom.
- zmluva o budúcej pracovnej zmluve sa uzatvára so súhlasom zákonného zástupcu, inak je neplatná.
- súčasťou zmluvy je záväzok žiaka, že zotrvá u zamestnávateľa v pracovnom pomere po určitú dobu, najviac tri roky, alebo zamestnávateľ môže požadovať od neho úhradu nákladov, ktoré vynaložil na jeho prípravu na povolanie.

Firmy v okrese Prievidza zapojené do duálneho vzdelávania

Firma **Scheuch** s.r.o.

GeWiS Slovakia s.r.o.

Nestlé Slovensko s.r.o.

Hornonitrianske bane Prievidza

Esta Plus s.r.o

Brose Prievidza s.r.o.

FORTISCHEM a.s. Nováky

Envien Group

Vegum a.s.

CotiTech Vibration Control Slovakia s.r.o

Meroco a.s.

Mikrostep spol.s.r.o.

Školy spolupracujúce s firmami:

Stredná odborná škola Handlová, Lipová 8, 972 51 Handlová

Stredná odborná škola T. Vansovej 32, 971 01 Prievidza

Spojená škola Nováky, Rastislavova 332